

Анотація на вибіркову навчальну дисципліну «Судово-бухгалтерська експертиза»

Рівень вищої освіти - *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Кількість кредитів - 5

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: 1. Гуменюк І.Л., кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С.Юрія. e-mail vons-irina@ukr.net

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Діяльність підприємств в сучасних умовах, яка пов'язана з деякою законодавчою невизначеністю відносно майбутнього та перспектив їх подальшого розвитку, супроводжується різноманітними ризиками. Перед керівниками підприємств виникають задачі прогнозування, оцінки ризиків і створювання ефективної системи управління. В цих умовах зростає роль системи незалежного контролю, яким є аудит, що базується на МСА.

2. Метою дисципліни Метою курсу є навчити здобувачів освітніх правильно застосовувати теоретичні знання з організації аудиторської діяльності в Україні та світі, методики їх застосування для проведення аудиту на практиці, узагальнення результатів проведення аудиту та виконання завдань з огляду фінансової звітності, спеціальних видів аудиту та аудиторських послуг.

Завдання курсу:

розуміти теоретичні основи судово-бухгалтерської експертизи, бути обізнаним з організаційними і методичними способами попередження правопорушень, в дотриманні законодавства у бухгалтерському обліку при відображенні фінансово-господарських операцій та складанні відповідних висновків для правоохоронних органів при вирішенні цивільних, господарських і кримінальних справ.

Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

- ☐ Судові експертизи і експертні дослідження та їх роль у правоохоронній діяльності
- ☐ Теоретичні основи судово-бухгалтерської експертизи
- ☐ Правові основи та організація судово-експертної діяльності
- ☐ Процесуальний порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи
- ☐ Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи
- ☐ Дослідна стадія судово-бухгалтерської експертизи
- ☐ Стадія узагальнення і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

Знати:

- ☐ сутність, види та основні завдання судових експертиз;
- ☐ нормативно-правові акти, що регулюють судово-експертну діяльність;
- ☐ органи, які призначають судово-бухгалтерську експертизу, права, обов'язки та повноваження судового експерта, порядок атестації судових експертів;
- ☐ правові основи організації судово-експертної діяльності;

- ☐ процесуальний порядок призначення та проведення судово-бухгалтерських експертиз та експертних досліджень;
- ☐ стадії судово-бухгалтерської експертизи, методи та інструменти проведення експертиз;
- ☐ методику проведення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування та при розгляді справи у суді в кримінальному, цивільному і господарському процесах;
- ☐ методику дослідження судовим експертом основних фінансово-господарських операцій;
- ☐ структуру та методику складання висновку експерта-бухгалтера.

Вміти:

- ☐ користуватись нормативно-правовими актами про порядок здійснення судово-експертної діяльності;
- ☐ методично грамотно застосовувати прийоми і процедури судово-бухгалтерської експертизи на практиці;
- ☐ ознайомлюватися та досліджувати матеріали кримінальних, цивільних, господарських справ, що стосуються предмета судово-бухгалтерської експертизи;
- ☐ провести всебічне дослідження документів справи та оформляти підсумковий документ – висновок експерта-бухгалтера.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

1. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

2. ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР(із змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.-ua/laws/show/436-15>.
4. Господарський-процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ зі змін.та доп. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-ІІІ зі змін.та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
6. Кримінально-процесуальний кодекс України. Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI зі змін.та доп. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI зі змін.та доп. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI зі змін.та доп. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
9. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21

- грудня 2017 року № 2258-VIII. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.
10. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
 11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
 12. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017 №2147-VIII. Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>.
 13. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038- XII. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
 14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 №2664-III. Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
 15. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Режим доступу: // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
 16. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73, зі змін. та доп. Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
 17. Консолідована фінансова звітність: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 628. Режим доступу:// <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>.
 18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6-19, 21-34 зі змін. та доп. Режим доступу: http://www.balance.ua/ua/sai/sprav_info/psbu/.
 19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 «Доходи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2010 № 1629. Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11>.
 20. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (стандарт) Режим доступу: <https://na.theiaa.org/standards-guidance/Public%20Documents-/IPPF%202013%20Ukrainian.pdf>.
 21. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Режим доступу:
http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf.
 22. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою НБУ від 21.01.2014 № 22. Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>. 21.
 23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291 // Режим доступу <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
 24. План рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і

господарських операцій підприємців та організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. Режим доступу <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

Основна

1. Гуцаленко Л.В., Михальчишина Л.Г., Сидорчук В.М., Пентюк І.К. Судово-бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. Видавництво: ЦУЛ. Київ. 2020. 352 с.
2. Дондик Н.Я. Судова бухгалтерія: навчальний посібник. Видавництво «Центр учбової літератури». 2020. 208 с.
3. Цимбалюк В.І. та інші. Судова бухгалтерія. Навч. посіб. Новий світ-2000. 2021. 100 с.
4. Ужва А.М. Судово-бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. Миколаїв. Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського. 2019. 228 с.

допоміжна

1. Гордієнко М.І. Судово-бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. Для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» ОС «Бакалавр» денної та заочної (дистанційної) форми навчання. Суми. СНАУ. 2018. 272 с.
2. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2015. 202 с.
3. Тертишник В. М. Судова експертологія : підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко ; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків : Право, 2021. 280 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека ім. Вернадського: URL <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Міністерство освіти та науки України. URL <http://www.mon.gov.ua>
3. Верховна Рада України. URL <http://www.zakon4.rada.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

Гарант освітньої програми

Годнюк І.В.